

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 352611

Redacción y Administración:
Calle Victor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

Año (Leto) IX (4)

BUENOS AIRES, 19. JULIJA (JULIO) 1951

No. (Štev.) 29.

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Victor Martínez 50 - Buenos Aires

Marinko in “dvojna duševnost”

Ljudska skupščina LR Slovenije je v začetku junija sprejela na predlog poslanca Štucina in po utemeljitvi, ki jo je podal sam Marinko, zakon o prestavitvi drž. praznika LR Slovenije od 27. aprila — dneva ustanovitve OF, na 22. julij-dan začetka oboroženega odpora proti okupatorju ter “spopada v enaki meri z vsemi odkritimi in prikritimi izdajalci našega delovnega ljudstva”, kot je dejal Marinko.

Zgodovinskim dejstvom so komunisti slov. rodu s prestavitvijo drž. praznika resnično silno ustregli. Naša trditev, da je začetek OF v noči od 17 na 18. april 1937, ko je Kardelj obudil k življenju KPS, in da je vse šarjenje okrog 27. aprila 1941 bilo samo mojstersko izpeljana igra za preslepitev naroda, je prav v tej prestavitvi praznika doživela najboljšo potrditev. Z gesli OF so slov. komunisti bili polni ust vse dotlej, dokler se jim ni zadelo, da kot komunisti dovolj trdno sede na ugotovljenih ramesnih sopotnikov tipa Kocbek-Fajfar-Brecljeve ter Rus-Lubejeve tovarišije. Marinko je o predhodnem obdobju OF povedal tole: “Pod pripravi za oboroženo borbo pojmuje seveda tudi vse tisto delo, ki ga je vršila komunistična partija že v zadnjih letih pred zlomom, zlasti pa njeno delo po tako imenovanih vojaških komitejih v letih tik pred vojno... Dejstva, da je bila že 27. aprila formalno ustanovljena OF, ne bi bilo, če partija s svojim prejšnjim delom ne bi ustvarila pogojev za to delo.”

Ob 10. letnici ustanovitve OF je ista OF našla svoje mesto prav na koncu repa komunističnega kameleona. Pa ne samo to! Marinko se tega dne danes sploh sramuje, saj je trdil, da “zgodovinskemu datumu ustanovitve naše vseljudske politične organizacije vsiljujemo državniški pomen, ki ga ne more imeti. To tudi zaradi zunanjega zanimanja za naše razmere ni primerno”; to slednje je še jasneje povedal, češ da je “za splošno pojmovanje zunaj posebej neobičajno, da partijsko-politične praznike predstavljamo kot državni praznik.”

Marinko smo hvaležni za te besede. Sedaj vsaj vemo, da so tudi njemu, predsedniku vlade LRS in članu CK KP, kakor vsem drugim smrtnikom v mrežah rdeče LRS, prav tako bolj privlačni dolarji in jajčne konzerve, fižol in CARE paketi, kakor pa partijska načela o kapitalistični reakciji zahodnega sveta. Za preljudsko sožitje z zahodom so žrtvovali tisti dan, ki je bil doslej “višek vseljudske sloge”, žrtvovali so vse tiste Slovence, ki so jih pod geslom OF poglani v smrt za koristi Moskve.

Tako so komunisti izbrali 22. julij za drž. praznik. Dan odpora, pravijo, ali pa z njihovim pesnikom povedano: “... v boj za sovjet! Rdeče smo fronte bojevniki mi, naše je geslo ‘Sovjeti sveta!’ In sam Tito je povedal, ‘da storite vse proti fašistom, ki ‘kakor besni psi napadajo ZSSR, našo drago socialistično zemljo, našo nado in naš svetilnik, h kateremu se v upanju upirajo oči vseh borcev sveta.’ In ‘mladina, preverjena v pravilnosti svoje družbene analize’, je zapisal Juš Kozak, ‘se je za enkrat mogla opreti le na moč svoje vere v Rdečo armado.’”

Skoraj bi lahko rekli, da je to kom. prestavljanje praznika najbolj zgovorno spridevalo razklanosti in vrstah KP. Iz samega Marinka govori nekaj časa kominformist, nekaj časa pa Titov socialist; to bolezen “dvojne duševnosti” že poznamo iz Fuchsovih časov. Med komunisti se je pojavila kot epidemija, saj bi radi ustregli s prestavitvijo praznika demokratskemu zahodu, češ, da “je posebej neobičajno proslavljati partijsko-politične praznike”; saj bi se mu radi priklopili s poudarkom udeležbe v borbi proti fašistom, ko vendar sami vedo, da je zadnja vojna za zahod že skoraj šla ad acta; saj bi tudi radi bili z njim na isti liniji v obrambi pred Moskvo, kateri pa so s prestavitvijo praznika naredili

lep poklon — “v boj za sovjet!” in jo spomnili, da so kljub skakanju čez plot pravzaprav le njeni, saj “zavedna sebe in svojega poslanstva na krilu zbira vseh plemen otroke”, kot je zagostolel Župančič.

Na razcepljenosti trpe tovariši. Mučijo jih tudi “vsi poizkusi različnih današnjih in starih nasprotnikov socializma”, med katere so uvrstili tudi slovensko emigracijo s škofom Rožmanom na čelu. Da nismo čisto sami, je lepo povedal tov. Marinko z besedami: “Ne smemo pozabiti, da spadajo tisti, ki skušajo danes zlorabljati našo svobodo in preprečevati naš socialistični razvoj več ali manj v isti tabor, v katerem so bili v času naše oborožene borbe naši sovražniki.” Izrečno pa je vesel, da se ga je oprijela nekdanja OR, ko pravi, da “večina tiste množice, ki je v času okupacije pasivno stala ob strani, danes s polno zavestjo odobrava današnjo državno politiko.”

Radi bi verjeli Marinko te besede, ako

AMERIŠKA OPORIŠČA V ŠPANJI

Poveljnik ameriške mornarice admiral Sherman je precej nepričakovano priletel v Madrid. Prišel je na posvete s špansko vlado in kakor poročajo listi, gre za to, da prejmejo ameriške vojne sile oporišča v Španiji. Novica je izzvala precej razburjenja v Londonu in v Parizu. V Londonu je reakcija najhujša, kjer svare delavski ministri pred tem, kakšne bodo posledice vojaškega dogovora, ki se pripravljata med ameriško in špansko vlado. Toda admiral Sherman se v Madridu že pogaja in dasi so pogosto ameriški ukrepi zelo improvizirani, je vendarle težko misliti, da bi ameriška vlada poslala svojega admirala v Madrid, ako bi računala, da bi protesti v Londonu in v Parizu mogli toliko zaleči, da bi dogovori admirala Shermana pozneje ne bili izvedeni.

Priprave Stanton Griffisa
Pred nekaj meseci so poslali iz Washingtona v Madrid novega veleposlanika. Na to mesto je bil imenovan Stanton Griffis, ki je bil še nekaj tednov poprejši ambasador ameriške vlade v Argentini. O Griffisu se širi sloves, da je znal v najhujših okoliščinah premagati vedno največje ovire. Ta svoj sloves je prinesel Griffis iz trgovskega področja tudi na polje svoje diplomatske kariere. Bil je sedaj še nekaj tednov v Madridu, pa so njegove priprave dozorele že tako daleč, da je mogel oditi na odločilne razgovore v Madrid admiral Sherman.

V Madridu samem pa je pred durni posebna notranjopolitična kriza, ki se vleče že nekaj mesecev. Proti režimu generala Franca se zbira generali, monarhisti, socialisti in pa del falangistov, ki jih je Francovo vodstvo izločilo iz vodilnih mest v falangi. Opozicijo proti Francu vodi general Aranda, ki si je v letih revolucije poleg Franca priboril največji sloves. Med državljansko vojno je bil poveljnik severne nacionalistične armade, ob koncu vojne pa je v vojaški hierarhiji zavzemal drugo mesto za generalom Francom. Arandova pozicija je tako močna, da lahko precej javno zbira skupine proti Francu. Poleg monarhistov je v njegovem taboru najmočnejša skupina tista skupina socialistov, ki je protikomunistično usmerjena. Kako močna je ta skupina, je bilo najbolj vidno pri zadnjih stvarkah, ki so zajele velike industrijske centre v Španiji z Barcelono na čelu. Dopisniki ameriških listov so poročali, da bi vse te stavke ne trajale niti nekaj ur, ako voditelji teh stavk ne bi uživali nekje visoke zaščite. Ponekod je bilo celo opaziti, da so redarji mirno zrl na stavkujoče in da nekateri oddelki falangistov niso sodelovali pri razbijanju stavk. — Prav tako pa je bilo zelo značilno, da letaki stavkujočega vodstva niso nosili izrazitih političnih gesel. Klicali so le na zboljšanje gospodarskih razmer in zahtevali zboljšanje prehrane delavstva.

ne bi istega dne njegov bojni tovariš Fajfar o isti OR na isti seji ljudske skupščine LRS v dvorani Slov. filharmonije v Ljubljani dejal tole: “... iz krogov onih pripadnikov sredine, ki niso imeli poguma sodelovati niti na eni niti na drugi strani, že slišimo vesti in želje, da bomo kmalu tam, kjer bodo imeli tudi oni besedo.”

Če komunisti sami priznavajo, da so se “začeli po deželi taki nastopi, ki jih lahko primerjamo s poskusi ustanavljanja bele garde”, in če sami sebe pozivajo, da “ob teh poskusih reakcije, ki se skuša znova postaviti na noge, ne smejo biti slepi”, potem jim lahko samo to povemo, da so oslepeli že tisti dan, ko so usodo slovenskega naroda in njegovo rodno grudo priklenili na fraze marksistično-leninističnega komunizma, slovenske sinove in hčere pa poglani v smrt kot predstražo Sovjetov.

Usta so jih polna o revoluciji. Mi pa vidimo, da jih čas že prehiteva in da so v razvoju zaostali. Ljudstvo doma jim je ušlo iz vajeti, ker hitreje koraka vzporedno z razvojem resnično demokratskega sveta, ker je z njim pač vajeno hoditi in narod ni vezan na “bazične postavke dialektičnega materializma.”

V letih so razgaljali težko gospodarsko stanje dežele in to v tistem trenutku, ko je španska vlada ravno prosila v USA za podporo in obsežno posojilo. Prvo javno dejanje opozicije generala Arande je tedaj bilo v skladu z naporom Francove vlade, ko je hotela v tujni dobiti sredstva za olajšanje težkih razmer v noštranjosti države. Pa še eno naj nudi akcija generala Arande: v tujni se naj širi vtis, da se Španija počasi vrača na pot večstrankarskega režima in ako ne bo pretežkih zunanjih posegov, se bodo počasi lahko zbrale okoli novih oseb tiste sile, ki jih Franco ni mogel ogreti za svoj režim. Negotovost ameriških oporišč v Angliji in Franciji

Hanson W. Baldwin objavlja poseben komentar v “New York Timesu” o namerah, ki jih imajo komunisti s svojimi pogajanjmi za premirje na Koreji. Baldwin meni, da skušajo kom. v Kaesongu predvsem poglobiti prepad, ki se širi med Anglijo in USA. Anglija se po letu 1945 v Evropi ni mogla uveljaviti kot vodilna evropska velesila. V Evropi se ni obneslo, da bi bila Anglija edina najmočnejša velesila na tej strani Atlantika. V Aziji skušajo sedaj komunisti dati angleškemu zastopnikom priliko, da se osamosvoje in prevzamejo tako vlogo, ki bi bila v sporu z ameriško. Anglija že ima diplomatske zastopnike pri rdeči vladi v Pekingju in glede Formose tudi imajo Angleži svoje nazore. Mac Arthur je moral oditi, ker v Washingtonu niso hoteli tvegati razdora z Anglijo zaradi predlogov o razširitvi vojskovanja na Mandžurijo in nato na Kitajsko. Baldwin piše, da je popolnoma v skladu s tem gonja Aneurina Bevana proti sedanjim angleški zunanji politiki, kajti Bevan terja, da si mora Anglija ohraniti “veto” nad uporabo ameriških oporišč v Angliji in da se mora Anglija zavarovati na obe strani: proti načrtom Moskve in proti vojni “psihozi” v USA.

Francoske volitve so na drugi strani pokazale, da je v Franciji komunizem še vedno velika sila, ko je pri volitvah izgubil le nekaj več ko 10% glasov. Namesto oporišč v Franciji bodo ameriške sile sedaj prejele oporišča v severni Africi in tako je bil sklenjen sporazum s francosko vlado v tem smislu, da lahko zgrade Amerikanci v Maroku in Alžiru 7 velikih oporišč.

Aneurin Bevan je mnenja, da bodo ameriška letala, ki so v Angliji, morala prejeti poprej dovoljenje angleške vlade, predno bodo hotela odleteti v obrambo — Anglije. V Franciji so pred nekaj dnevi v nekaj urah saboterji na letališču pokvarili 40 ameriških raketnih letal in ta niso mogla odleteti. V slučaju izbruha sovražnosti bi tako dejanje moglo biti usodno za uspeh sleherne koristne akcije proti napadaku.

MAIPU — NUEVO TRANSATLANTICO ARGENTINO

El lunes pasado llegó en viaje inaugural a Buenos Aires para ser incorporada a la Flota Argentina de Navegación de Ultramar la modernísima motonave de bandera Argentina Maipú procedente de Amsterdam, Hamburgo, Bilbao, Lisboa, Rio de Janeiro, Santos y Florianópolis bajo el mando del capitán de ultramar Juan Márquez.

El Maipú es un buque de 14.500 toneladas de desplazamiento. Su poderosa maquinaria consiste en dos motores Diesel con un total de 10.000 caballos de fuerza efectiva sobre las dos hélices, lo que le permite obtener mayores velocidades. Tiene capacidad para conducir 800 pasajeros en sus amplios camarotes de 2, 4 y 6 camas, equipados con lavatorio, ropero individual y mesa escritorio. Está dotado de todas las otras comodidades y del servicio más esmerado, brindando lo mejor al viajero por tarifas económicas.

La tripulación está compuesta de 24 oficiales, 24 de personal de maestranza y 102 de personal de tripulación. En el servicio de cámara la nave cuenta con 22 personas para la cocina y 58 como integrantes de servicios varios.

Maipú será destinado para la ruta entre Rio de la Plata y Norte y Centro de Europa y se le ha dado el nombre de Maipú en recuerdo de la victoria que heredó a Chile y la Argentina.

MAIPU — NOVA ARGENTINSKA PREKOOCÉANSKA LADJA

V nenedeljek je priplula v buenosairesko pristanišče najmodernejša argentinska motorna ladja MAIPU. To je bilo njeno prvo potovanje iz Amsterdam, iz holandskih ladjedelnice. Med vožnjo je pristala v Hamburgu, Bilbao, Lizboni, Rio de Janeiro, Santosu in Florianopolisu. Njen poveljnik je kapitan za prekooceanske vožnje Juan Márquez.

Ladja Maipú ima 14.500 ton. Njeni veliki stroji z dvema motorjema Diesel z močjo 10.000 HP lahko razvijejo hitrost 20 vozljev. Na njej je prostora za 800 potnikov, ki imajo na razpolago prostrane spalne kabine z dvema, štirimi in šestimi posteljami, umivalnicami, omarami za perilo in pisalnimi mizami. Potniki uživajo med vožnjo tudi vse ostale udobnosti in to po zmernih cenah.

Posadko ladje sestavljajo: 24 častnikov, 24 podčastnikov in 102 mornarja. Ostalo osebje je določeno za razna dela na ladji in to 58 mož za razna opravila in 22 mož v kuhinji.

Maipu je določena za linijo med Buenos Airesom in Severno ter Osrednjo Evropo. Svoje ime je pa dobila po kraju velike vojaške zmage kot spomin na trajno prijateljstvo in bratstvo med Čilom in Argentino.

Razgovori za premirje na Koreji se nadaljujejo

Na Koreji so se predhodna mirovna pogajanja v Kaesongu tik pod 38. vzporednikom na zahodnem delu bojišča v četrtek nenadoma prekinila, ker komunisti niso hoteli pripustiti v “mirovno mesto” ameriških in drugih časnikařev. Komunistična straža jih je ustavila pet milj pred Kaesongom. V istem trenutku je ameriški delegat prekinil razgovore in se vrnil z delegacijo v ameriško oporišče. Ridgway je nato postal brzogovorno noto komunističnemu poveljniku za obnove razgovorov pod pogojem, če pripuste komunisti v Kaesong 20 ameriških in drugih časnikařev. Komunisti so namreč z oddajami preko pekinškega in pyongyanskega radia o poteku razgovorov prekršili pogoje za prve mirovne sestanke. S komunistične strani nato do nedelje popoldne ni prišel nikak odgovor na Ridgwayevo zahtevo. V nedeljo zvečer pa je ameriški glavni stan prejel brzogov, v katerem komunisti pristajajo na pripust teh časnikařev v Kaesong, obenem pa postavljajo nove predloge za nadaljevanje razgovorov. Nanje je Ridgway odgovoril s protipredlogi, v katerih je zahteval: ustanovitev nevtralne zone okoli Kaesonga v premeru 5 milj, odhod vseh oboroženih straž iz mesta, omejitve obeh delegacij na 150 ljudi vsaka in pripustitev v konferenčno sobo oseb, ki jih soglasno sprejmeta obe strani. Komunisti so na te zahteve pristali in jih tudi do pike natančno izvedli, tako da so se pogajanja v ponedeljek dopoldne nadaljevala.

O ameriških zahtevah glede sklicanja konference za sklenitev premirja ki so jih postavili ameriški delegati, ni še znano ničesar, medtem, ko so komunisti postavili tri: takojšnja prekinitev ognja, ustanovitev demilitarizirane cone v širini 12 milj na obeh straneh 38. vzporednika in umik vseh tujih sil s Koreje. Po poročilih, ki prihajajo iz nepotrjenih virov, je ameriško stališče do teh komunističnih zahtev odklonilno. V Pusanu, začasnem glavnem mestu južne Koreje, se vrste demonstracije proti sklenitvi premirja s komunisti. Množice zahtevajo poraz rdečih tolp in pogon do reke Yalu. Medtem, ko se vrše mirovna pogajanja, pa so komunisti privlekli na bojišče novih sil, tako da so kitajske armade narasle do torka na vsejih 72 divizij, to je na 720.000 mož.

di do pike natančno izvedli, tako da so se pogajanja v ponedeljek dopoldne nadaljevala.

O ameriških zahtevah glede sklicanja konference za sklenitev premirja ki so jih postavili ameriški delegati, ni še znano ničesar, medtem, ko so komunisti postavili tri: takojšnja prekinitev ognja, ustanovitev demilitarizirane cone v širini 12 milj na obeh straneh 38. vzporednika in umik vseh tujih sil s Koreje. Po poročilih, ki prihajajo iz nepotrjenih virov, je ameriško stališče do teh komunističnih zahtev odklonilno. V Pusanu, začasnem glavnem mestu južne Koreje, se vrste demonstracije proti sklenitvi premirja s komunisti. Množice zahtevajo poraz rdečih tolp in pogon do reke Yalu.

Medtem, ko se vrše mirovna pogajanja, pa so komunisti privlekli na bojišče novih sil, tako da so kitajske armade narasle do torka na vsejih 72 divizij, to je na 720.000 mož.

Kralj Leopold odstopil

Belgijski kralj Leopold III. je v ponedeljek odstopil in korist svojemu sinu Baudoinu. Odstopno izjavo je prebral in podpisal v kraljevskem dvorcu v Bruslju v navzočnosti svojega sina Baudoina, predsednika vlade in vseh ministrov, uglednih vojaških osebnosti ter predstavnikov vseh belg. političnih strank. Ob tej priliki je poudarjal, da izpolnjuje dano besedo, ki jo je dal ob svoječasni vrnitvi iz Švice domov, ko je radi preprečitve državljanske vojne in ohranitve enotnosti države prenesel izvrševanje kraljevske oblasti na svojega sina, da bo tudi formalno odstopil, ko bo izpolnil svojo nalogo, ki jo ima kot kralj Belgijcev. Ta trenutek je po njegovemu mnenju nastopil sedaj. Vse Belgijce je pozval naj se združijo okoli svojega novega kralja.

Novi belgijski kralj Baudoin III. je prisegel na ustavo v torek 17. t. m. v poslanski zbornici. Po zaprisegi je imel nagovor, v katerem je poveljeval delo, ki ga je za domovino opravil njegov oče biv. kralj Leopold, ki ga je tudi vedno učil, da mora vedno strogo izpolnjevati določila ustave in se jih držati.

Novemu belgijskemu kralju so velike množice naroda prirejale navdušene ovacije, ko se je iz parlamenta vozil v kraljevski dvorec.

Biv. kralj Leopold III. je vladal Belgiji 17 let, sedanji kralj Baudoin je postal kralj s svojim dvajsetim letom.

PISMO IZ USA

Ameriški Slovenci na romanju pri Mariji Pomagaj v Lemontu

Dne 1. julija se je na Ameriških Brezjah v Lemontu zbralo nad 2000 starih in novih ameriških slovenskih naselencev na jubilejnih slavnostih, ki so bile ob 25. obletnici, kar je pok. ljb. škof dr. Bonaventura Jeglič kronal milostno podobo Brezjanske Matere božje v Lemontu.

V Lemont je prihitelo že v soboto, 30. junija, okoli 800 slov. romarjev. Največ jih je bilo iz Clevelanda. Po pobožnosti v romarski cerkvi je bila s svečami procesija k lurški votlini, od tu se je pa med molitvijo rožnega venca, petih litanij Matere božje ter Marijinih pesmi vrnila mimo razsvetljenega Blejskega jezera in Baragovega spomenika v parku pred samostan. Tu so čikaški igralci uprizorili duhovno igro o Mariji Pomagaj, katero je za to priliko napisal pisatelj Karel Mauser. V prvi sliki je Mauser prikazal slikarja Layerja, kako pravkar dokončuje podobo Marije Pomagaj po zaobljubi, če ga bo rešila iz smrtno nevarnosti. Druga slika je sestavljena iz več prizorov. V njih se slovenski ljudje pred odhodom v svet poslavljajo od Brezjanske Marije, v tretji pa podobno kot v drugi prihajajo k njej v Lemont zastopniki vseh slov. stanov. Posamezne slike so povezale najlepše Marijine pesmi, ki so jih peli romarji. Notranjo povezoval je pa preskrbel p. Bazilij s prologom in epilogom ter vmesnimi pesmimi, katere je sam tudi recital. Jegličev govor ki ga je imel pred 25. leti na lemontski slavnosti je prednašal p. Odilo.

Duhovni igri pred romarsko cerkvijo je sledil veličastni kres na gričku za Baragovim romarskim domom v počastitev slov. apostolov sv. bratov Cirila in Metoda, v dvorani Baragovega doma je pa kazal slike Marijinega kronanja pred 25 leti g. Anton Grdina, ki je tedaj napravil ta film.

V nedeljo, 1. julija so bile glavne slavnosti. V romarski cerkvi je imel ob sedmih sv. mašo g. p. Kazimir Zakrajšek, ustanovitelj verskega lista "Ave Maria". Daroval jo je za rajne borec Marijine vojske in v zahvalo, da se je velika večina am. slov. ljudi zopet vrnila k Bogu. Med njegovo mašo je bilo ljudsko petje.

Ob osmih je stopil pred oltar prevz. škof g. dr. Rožman, med njegovo mašo je pa prepeval pevski zbor iz Minnesote. Po maši so fantje v narodnih nošah dvignili milostno podobo Marije Pomagaj z oltarja v rom. cerkvi ter so jo v spredu v spremstvu škofovem ter ostale duhovščine in vseh romarjev prenesli v lurško votlino. Tu je opravil sv. daritev za vse žive dobrotnike Lemonta in lista "Ave Maria" p. Aleksander, sed. komisar slov. am. frančiškanske provincije. Med mašo je imel prevz. škof g. dr. Rožman zelo lep cerkveni nagovor. Na vprašanje, čemu krona na podobi Marije Pomagaj, je odgovarjal, da je Marija kraljica nebes in zemlje. Za to jo je postavil sam Bog. Vidno znamenje kraljevske časti in oblasti pa je krona. Ni pa zadosti samo zunanja krona, ker ta ne bi bila vredna, da bi jo nosila Marija. Marija sama želi od nas, da smo mi sami njena živa krona in njeno veselje. Zato dobi zunanja krona svojo veljavo še le, če se ji pridruži še notranja krona, to je krona vernosti. Zato škof g. dr. Rožman poziva vse: "Stojte v tisti veri, ki jo je Kristus učil, ki nas jo učil Cerkev, kateri je poslal svojega Duha, da jo varuje! Stati moramo, ne kakor otroci ali bolniki omahljivo, marveč kakor zdrav človek, kakor hrasti, in to kjer koli: oni v domovini v preganjanju in trpljenju, mi tukaj v ugodju in prostosti, ki sta pa za ohranitev vere bolj nevarna od zatiranja in preganjanja. Stati moramo tako, kakor je stala Marija v svoji najtežji preizkušnji pod Križem."

Prevzvišeni je za zaključek svoje pridige omenjal evangelij, ki se bere na praznik Marijinega obiskovanja. V njem je evangelist Luka zapisal: "Blagor Ti, ker si verovala. Zakaj vse se bo izpolnilo nad Teboj, kar Ti je Gospod obljubil!" "To je obljuba in zagotovilo, ki velja tudi za nas" in s temi besedami je škof g. dr. Rožman zaključil svoj globoki cerkveni nagovor, katerega so posneli tudi na trak, da ga bodo lahko slišali tudi tisti, ki niso mogli priti v Lemont.

Čudodelna podoba Brezjanske Marije je ostala v lurški votlini do pop. pobožnostih ob dveh, ko so jo dekleta simbolično vnovič kronale, nato so jo pa spet dvignili fantje v narodnih nošah in jo v spremstvu vseh navzočih poneli nazaj

IZ TEDNA V TEDEN

Iz svobodnega sveta

USA: Po nerazumljivi neprevodnosti ameriškega senatorja Gavina je prišlo na dan, da ima ameriška zračna sila pripravljena za takojšnjo akcijo samo 87 veletrdnjav B-36, ki lahko nosijo atomsko bombo. Do ponedeljka je bila ta številka ena najstrožjih tajnosti ameriškega vrhovnega poveljstva. Poročajo, da minister za letalstvo Finletter ni mogel verjeti lastnim očem, ko je čital številko v časopisu. Poročilo je povsem točno ter dodaja poleg tega še to, da namerava letalstvo zgraditi še 60 takih bombnikov in da jih ameriške tovarne izdelujejo po tri do štiri na mesec. Sovjeti so na ta način prišli zastoj do številke, ki so jo skušali dobiti z ogromnimi vsotami dolarjev, kakor je, istočasno objavila ameriška protišpijonažna služba.

Ameriška Export-Import banka je objavila odobritev nadaljnjih milijonov dolarjskih kreditov Španiji.

Ameriška vojna mornarica bo pričela z gradnjo 59.900 tonske latalonosilke.

Ameriško zračno silo bodo pomnožili od 95 na 150 letalskih skupin.

Silovita neurja in deževje v ameriški državi Kansas so povzročila nevarne povodnji na področju Misurija. Veletok se je razlil čez jezove in preplaval velikanske predele države. Voda je v glavnem mestu Kansasu globoka nad 6 metrov, mesto pa se je poleg tega še zažgalo, ko je vodovje dvignilo ogromen petrolejski tank, ki je zadel ob drog z visoko napetostjo ter so električne iskre vnele petrolej, ki se je goreč razlil po valovih. Istočasno je eksplodiralo še drugih 20 tankov petroleja ter so se plameni dvignili do 200 metrov visoko. Truman je takoj objavil izredno stanje za državo Kansas ter poslal ogroženim predelom pomoč. Povodenj je do sedaj zahtevala 13 smrtnih žrtev.

Ameriške okupacijske čete na Bavarskem so našle v Obersalzbergu tajne dokumente o sovjetsko-nacistični pogodbi iz l. 1939. Sovjetsko časopisje je že obtožilo USA, da je stikala za temi dokumenti iz sovražnih propagandnih namenov proti ZSSR.

USA je objavila načrt za sklenitev premirja z Japonsko, po katerem se bo Japonska svobodno smela oborožiti do zob in trgovati z vsem svetom, razen z

državami za železno zaveso. USA bo smela vzdrževati oporišča na japonskih otokih ter bo obdržala ogromno letalsko oporišče na Okinawi. Japonska se odpoveduje Formozu, kirulskemu otočju, Koreji in južnemu Sakhalinu. Mirovno pogodbo bodo podpisali v jeseni v San Franciscu brez ZSSR.

USA je pričela z organiziranjem tihomorskega pakta z Novo Zelandijo in Avstralijo.

GUATEMALA: V Guatemali so pretekli teden, izbruhnili hudi nemiri, pri katerih je bilo ubitih nad 100 demonstrantov. Množice so napadle gvatemalske komunistične veljake in zahtevale, da vlada izda protikomunistični manifest. Gvatemalska vlada je od marca t. l. sestavljena iz levčarjev in neodvisnih ter v njej ni zastopana nobena desničarska stranka.

VATIKAN: "Osservatore Romano" je pretekli teden objavil uradno vat. odklonitev ponudbe vlade FLRJ, da izpusti msgr. Stepinca, ako ta zapusti po nalogu Vatikana ozemlje Jugoslavije.

ANGLIJA: Po zadnjem ljudskem štetju ima Anglija s severno Irsko 50.210.000 prebivalcev, od tega Veliki London 8.344.137 duš. Letni prirastek znaša 9,1%. Več je žensk kakor moških in približno 300 oseb živi na km².

FRANCIJA: Ob obletnici zavzeta Bastille (14.7.1789) je bila v Parizu doslej največja vojaška parada najmoderneje opremljenih oddelkov.

Sestavo vlado je predsednik Auriol poveril bivš. fin. min. Mauriceu Petschetu.

NEMCIJA: Adenauer je izjavil, da se ZSSR ne bo spustila v nobeno vojno v Evropi, ako bo Nemčija imela vsaj 12 divizij.

ITALIJA: Ital. vlada je tik pred svojim odstopom bila predmet ostre kritike v senatu zaradi Trsta. De Gasperi je izjavil, da se bo Italija v skrajnem primeru obrnila na mednarodno sodišče v Haagu, sklicujoč se na zav. izjavo o vrnitvi Trsta Italiji v marcu 1948. Na vprašanje senatorja, ako se ital. vlada zaveda, da je v zadnjem času prišlo do spremembe ameriško-angleške naklonje-

nosti napram Jugoslaviji, kar naj bi utegnulo imeti za Italijo neugodne posledice pri končnem reševanju tržaškega problema, je De Gasperi odvrnil, da so vse takšne govornice pretirane. Italija od zahteve po vrnitvi Trsta ne bo odstopila.

ŠPANIJA: Franco, je včeraj sprejmenil vlado, v katero so vstopili novi, zlasti Ameriki in nje pogodom naklonjeni ljudje.

Kat. episkopat Španije je pozval vlado, naj stori vse potrebno v svrhu uničenja korupcije in izboljšanja življenjskih razmer delavstva in vseh drugih slojev.

AVSTRIJA: Neuspeh ljudske stranke pri zadnjih predsedniških volitvah je imel za posledice tudi v vodstvu stranke. Dosed. Predsednik stranke, zvezni kancler ing. Figl in pa dosed. glavni tajnik min. dr. Fel. Hurdes sta odstopila. Za novega predsednika stranke je bil izvoljen predsednik Zveze avstr. gospodarstvenikov ing. Julij Raab, za gl. tajnika pa posl. dr. Alfred Maletta.

EGIPT: Vlada bo zahtevala 50% udeležbo pri dobičku delniške družbe Sueškega prekopa namesto dosedanjih 7% ako tej zahtevi ne bi ugodili, bo predložila parlamentu v odobritev zakon o podržavljenju Sueške družbe.

IZRAEL: Zaradi egipčanske blokade prehoda skozi Suez za vse ladje, ki vozijo tovor v Izrael, je jud. vlada vložila pritožbo pri Varnostnem svetu.

SAUDOVA ARABIJA: Amer. vojska bo smela v prihodnjih letih uporabljati strateško važno letališče pri Dahrnu, za kar bodo Ibn Saudovi Arabi mogli kupiti v USA orožje in drug obrambni material. V pomirjenje Judom je moral Ibn Saud Amerikancem obljubiti, da se ne bo spustil v nikako napadalno vojno.

PAKISTAN: Po izjavah vladnih krogov je indijska vlada začela z zbiranjem čet na mejah Pakistana, čigar predsednik Liaquat Ali kan pa je dejal, da se zaradi tega ne bo pritožil pri UNO.

Perzija: V Teheran je prispel posebni odposlanec predsednika Trumanu Averell Harriman. Ob njekovem prihodu so komunisti priredili velike izgrede, tako da je morala nastopiti policija s tanki. Več izgrednikov je bilo ubitih, vlada je pa morala proglasiti obsedno stanje. Harriman stanuje v dvorcu perzijskega šaha, razgovore pa ima radi ureditve petrolejskega problema s predsednikom vlade Mosadegom.

Za železno zaveso

TITOVA JUGOSLAVIJA: V zvezi z zadnjim procesom v Zagrebu proti 14 bogoslovcem ter prorektorju teološke fakultete Franju Talanu in prof. te fakultete Josipu Salacu, so komunisti začeli napadati zagrebškega pomožnega škofa Msgr. Franca Salisa Seewisa, ki kot generalni vikar opravlja zagrebško nadškofijo radi zapora nadškofa dr. Stepinca. Ti napadi so predznak za proces, ki ga menijo komunisti sprožiti tudi proti pom. škofu Salisu Seewisu ter ga "delajo odgovornega za subverzivne delavnosti na teološki fakulteti".

POLJSKA: Po nekaterih vesteh naj bi nek major poljske rdeče vojske s strelji ranil obrambnega ministra Poljske sovjetskega maršala Rokosovskega.

Naročajte in širite Svobodno Slovenijo

TRI NOVE SLOVENSKE KNJIGE

Na slovenskem knjižnem trgu v Buenos Airesu so se v zadnjih mesecih pojavile spet tri knjige. Maxence Van der Meerš-ov roman "Ribiče" je v avtorizirancem prevodu g. Fr. Kremžarja izdal konzorcij "Duhovnega življenja".

Knjiga se peča z delovanjem JOC-a v Franciji, zlasti v pariškem okolju v stilu romana, ki pokaže borbo delavskih slojev za obstoj proti izžemanju kapitala in vlogi idej, ki v tej borbi merijo svoje sile za osvojitve okolja. Odlično je prikazano borba JOC-a, Cardijnove krščanske delavske organizacije, proti brezbožnemu vplivu komunizma...

Iz istega okoliša, je izšel tudi Albert Bessieres-ov francosko - afriški misijonski roman v prevodu dr. Jakoba Žagarja C. M. "Puščava bo cvetela" kot ponatis 9. zvezka Misijonske knjižnice v Misijonišču Groblje pri Domžalah iz l. 1938. Ovitek je opremil g. Mazi Je to

povest dveh mladih src, ki se najdeti v afriški oazi, se vzljubita, pa se odpove sta ljubezni in svetu in se v božjo čast zakleneta za samostanske zidove.

"Družabna" pravda" pa je za 60. obletnico Rerum Novarum in za 20. obletnico Quadragesimo anno, dveh papeških velecokrožnic, izdala in založila dr. Ivana Ahčina spominsko delo "Ob jubileju" v opremi Bare Remčeve. Sliki obeh papežev je narisal Stane Snoj. V knjigi znani slovenski socialni pisatelj razčleni vsebino obeh okrožnic, obdela njuno zgodovinsko ozadje, dokaže nujnost obeh, poveže v strnjeno celoto njun vpliv na svetovno gospodarsko in družabno ureditev in zaključuje s pozivom na apliciranje načel obeh okrožnic v slovenskem socialnem in gospodarskem življenju. Delo je izvirno in zasluži, da ga vsaj prečita sleherni slovenski človek, ki mu je mar za boljše ureditev današnjega razvranega sveta.

ARGENTINA

Novi volilni zakon, ki sta ga na svojih zasedanjih sprejeli obe zakonodajni zbornici, je sedaj podpisal tudi že predsednik general Peron in ostali ministri ter je že stopil v veljavo. Kakor smo že poročali v zadnji številki, bodo volitve predsednika in podpredsednika republike, poslancev ter senatorjev dne 11. novembra t. l. Pri teh volitvah bodo v Argentini sedaj prvič volile tudi žene, ki so tako v vseh političnih pravicah izenačene z moškimi. Oblasti pozivajo vse žene, ki imajo volilno pravico, da se do 31. t. m. prijavijo radi vpisa v volilne sezname. Dosedaj je že vpisanih v volilne imenike okoli 4.200.000 žena in sicer v provinci Buenos Aires 1.046.626, v Santa Fe 441.063, v Cordobi 400.883 in v prestolnici 790.137 i t. d. Sodijo, da bo vseh ženskih volilcev okoli 4.500.000 in bodo tako imele večino nad moškimi volilci, katerih bo okoli 3.900.000.

Predsednik gral Peron je sprejel zastopnike poljedeljskih delavcev ter delavstva v petrolejski industriji. Govoril jim je o potrebi še večje proizvodnje ter poljedeljskim delavcem zlasti naglašal važnost zadružništva.

Zun. min. dr. Jeronimo Remorino se je v soboto vrnil iz USA v Bs. Aires. V USA so vse am. osebnosti, s katerimi je imel dr. Remorino stike kot argent. veleposlanik, kakor tisk, povelečevali njegovo veliko delo, ki ga je v zadnjih treh letih svojega bivanja v USA, opravil za poglobitev prijateljskih in gospodarskih stikov med obema državama. Novi argent. veleposlanik v Washingtonu dr. Hipolito J. Paz bo pa odšel na svoje novo službeno mesto 20. t. m.

Poslanska zbornica se bo te dni zopet sestala in bo sprejela zak. predlog o provincializaciji dosed. nac. področij La Pampa in Chaco. Senat je ta zak. osnutek že sprejel.

V Santiago del Estero so zadnje dni čutili več lažjih potresnih sunkov.

Argentina na vsem svojem področju gradi nove in modernizira že obstoječe ceste. Za vsa ta dela so določeni krediti za to leto v višini 166 milijonov Pesov.

Argentina bo v kratkem dobila 750 najmodernejših velikih omnibusov. Zanje jih izdeluje angleška tvornica Leyland Motors Ltda, stali po bodo okoli 4 milijone funtov.

V Bs. Airesu so prejšnji petek krstili novo 4 motorno letalo Douglas DC-4 brazilske let. družbe. Pri krstu letala, ki je dobilo ime General San Martin, je bila za botro Eva Peron, ki je ob tej priliki v govoru podarjala tradicionalno prijateljstvo med obema narodoma. Pri slavnosti je bil navzoč tudi predsednik republike gral Peron z vsemi ministri.

Člani argent. Antartičnega zavoda so 24. junija na svoji postojanki General San Martin na področju Argentinske Antartide opazovali krasen polarni sij.

Francocki narodni praznik so 14. t. m. slovesno proslavile vsi tuk. francoski zavodi in ustanove. Ob tej priliki je franc. veleposlanik Guillaume Georges Picot povelečeval dobre gospodarske in prijateljske stike med Argentino in Francijo.

V južnih arg. provinciah in na nac. področjih dela nad 80.000 čilencev, ki prihajajo v Argentino na delo radi boljših življenjskih pogojev in boljših plač. To navaja v svojem poročilu guverner čilskega področja Magallanes.

Froilan Gonzales, argent. avtomob. dirkač, je te dni dosegel prvo mesto na mednarodnih avtomob. tekmah v Silverstone.

Finančno ministrstvo sporoča, da bo kmalu zapadel rok za zamenjavo starih bankovcev po 100 in 50 Pesov. Bankovce po 100 Pesov je treba zamenjati do 13. avgusta, bankovce po 50 Pesov pa do 10. septembra.

Zakonodajni zbornici sta sprejeli spremembe in dopolnila v zakonu o rudarstvu. Po novi ustavi je lastnica vsega rudninskega bogastva v republiki država, ki pa po novem zakonu dopušča eksploatacijo tega bogastva privatnikom ali privatnim industrijskim družbam, vendar pod državnim nadzorstvom.

Opazovalna vremenska postaja San Martin na področju Argentinske Antartide je začela že redno pošiljati svoja vremenska opazovanja v Buenos Aires.

Novice iz Slovenije

Komunisti preganjajo mariborskega škofa dr. Maksimiljana Držečnika

Meseca maja in junija je mariborski škof dr. Maksimiljan Držečnik birmoval v ptujskem okraju. Ljudje so ga povsod navdušno sprejemali in pozdravljali. Slovenski fantje na konjih so ga pričakovali in v sprevodu spremljali do farne cerkve, po končani birni pa ga spremljali še daleč preko meja svojih fara.

Verska zavest naroda je seveda komuniste, ki so mislili, da so že tudi Boga "likvidirali" silno razkačila. Začeli so besneti po svojem tisku in tudi njihovi "poslanci" odn. "ljudski zastopniki" so ogorčeno napadali mariborskega škofa.

Tako ljubljanska komunistična "Ljudska pravica" z dne 5. junija med drugim pravi, da je marib. škof pri birmovanju v Markovcih, Gorišnici, Polensku in drugih pridigal, da so nastopili hudi časi in da moč orožja in vojske ne pomeni ničesar; nadalje, da je pozival ljudstvo, naj bo stanovito v veri, češ, da so tudi v francoski revoluciji kristjani trpeli in šli s pesmijo pod sekuro. Skratka, da je udarjal po "pridobitvah narodnoosvobodilnega boja", tako, da to ni bilo težko razumeti, čeprav se ni odkrito izrazil. Dejal da je tudi, da se boji za današnjo mladino, da ne bi zapadla na pokvarjeno stran sveta, da ne bi nasleda moderni ideologiji, ki zapušča za sabo revščino in nadlogo. V Juršincih pa da je govoril, da sta na svetu 2 tabora. Najmočnejši tabor je tabor katoliške cerkve z Vatikanom na čelu. "Ljudska pravica" zatem navaja, "da je to hujškanje zavedlo reacionarje, da so v sprevodu s konjeniki kmečke mladine in s kolesarji spremili škofa v Ptuj, na čelu spreveda pa nosili slovensko zastavo brez zvezde. Ob slovesu se je v Ptuj škof lepo zahvalil za spreved in za poslovljeni govor, ki ga je imel zastavonoša oskrunjenega (torej prava slov. zastava brez krvavo rdečega zvezdnatega madeža je pri komunistih oskrunjena zastava) Franc Brumen ter zbrane blagoslovil." "List dodaja: "Kot nekdanji pri Rožmanu." Komunisti so seveda s svojo OZNO začeli takoj preizkavo in "Ljudska pravica" zmagoslavno oznanja, da "so našli pri treh udeležencih ptujskih dogodkov samokrese, celo eno puško in še eno — zopet velik zločin — zastavo brez zvezde", ter pravi dalje: "Ko je bil škof na birmanskem potovanju, je župnik Veselič iz Markovcev ponovo organiziral nekakšne vaške straže, ki so nadzirale prebivalstvo po vaseh." Svoj napad na škofa dr. Držečnika "Ljudska pravica" zaključuje s pozivom komunističnim oblastem, da bo treba "proti obnavljanju belgardizma ostro nastopiti".

Komunistična tajna policija poziva ni prešlala ter je šla takoj na delo za "očuvanje pridobitev narodnoosvobodilnega boja" in je mariborskega škofa dr. Maksimiljana Držečnika kaznovala s hišnim zaporom in z odvzemom osebne legitimacije, brez katere človek v deželi "ljudske oblasti" ne more nikamor.

Tajna policija je tako nastopila proti škofu dr. Držečniku ker mu očita, da je on vodil spreved, v katerem so nosili tudi slovensko zastavo brez zvezde, ter da je izjavil, da je Cerkev preživela že mnogo revolucij in bo tudi sedanjo titovsko; to slednje je tajna policija hotela okrepiti tako, da je raztrosila med ljudi vest, češ, da so našli v vaseh, kjer se je mudil škof na obisku, precej orožja.

Vse kaže, da pripravlja komunistična OZNA proti škofu dr. Držečniku velik proces, v katerem ga bo obsodila in spravila v zapor. Tako se Titov komunizem kaže zopet v svoji pravi brezbožni luči, in preganja vse kar nasprotuje njegovemu zločinskemu nauku, predvsem pa Cerkev in njene predstavnike ter verno ljudstvo.

V ljubljanski stolnici je bilo v nedeljo dne 1. julija 8 novih maš. Sedem novomašnikov je darovalo svojo prvo daritev Bogu dopoldne, osmi jo je pa opravil ob sedmih zvečer.

V Kranju je bil 24. junija namiznoteniški turnir med domačim železničarjem in celovskim "Unionom". Zmagali so Kranjčani z rezultatom 5:3. Med kranjskimi igralci je bil najboljši Hlebš. Korošci so Kranjčane povabili na povratni dvoboj pri mednarodnem namiznoteniškem turnirju ob Vrbskem jezeru.

PISMO PREBEŽNIKA O RAZMERAH DOMA

Od prijatelja lista v Evropi smo dobili zanimive podatke o sedanjih razmerah doma. Podatki so verodostojni, ker jih je dal na razpolago eden od prebežnikov v zadnjem času.

Takole piše: "Morda ne veste, da imamo pri nas tudi odbornike v krajevnih ljudskih odborih, ki so v njih proti svoji volji. V enem takem odboru je tudi bil tak prisiljeni odbornik. Ker so bile dajatve živine in ostalih pridelkov državi na dnevnem redu in izredno visoke, se je možakar odločil in je na seji krajevnega odbora zarohnel in opozarjal ostale odbornike na posledice, ki bodo nastale na deželi pri nadaljevanju takega ropanja. Za ta zagovor kmetov je možakar dobil 7 mesecev zapora... Na priziv mu je višje sodišče v Ljubljani zaporno kazeno znižalo na 5 mesecev "poboljševalnega dela". Po novi uredbi je sedaj v Titovini mogoče zapor odslužiti tudi z delom in sicer štejejo 3 dni zopora za en dan dela. Tako je tudi o-

menjeni mož odslužil svojo kazeno z delom v 50 dneh.

Na delo so ga poslali na Brdo pri Kranju v bivši dvorec kneza Pavla, v katerem se sedaj večkrat mudi Tito. Vsi ti zaporniki so bili na Brdu zaposleni pri graditvi kopalnega bazena za proletarskega voditelja Tita. Delati so morali tudi do 10 ur na dan in ob zelo slabi hrani. Dobro je bilo vsaj to, da so kaznjenci lahko dobivali pakete. Hudo je pa bilo za tiste, ki niso imeli nikogar, da bi se ga spomnil s kakim priboljškom. Ti so bili večkrat tako lačni, da so jedli surovo repo in ostanke od sončnic. Ostali sotrpini na te reveže ob prejemu paketov seveda niso pozabili in so med nje razdelili vse, kar so dobili. Čo so pa koga dobili, da je stikal za repo ali čem drugim, je bil še bolj kaznovan. Enega kaznjence so n. pr. kaznovali tudi radi tega, ker je šel po svoj košček kruha. Za kazeno je moral do polnoči ribati hodnike in druge prostore. Disciplinacija je strožja in hujša kot pri vojaki.

Letina dobro kaže. Draginja je neznozna. Ena obleka stane skoro en par volov. Po zaporih je še vedno veliko ljudi. Posebno iz obmejnih krajev. Eni radi tega, ker skušajo zbežati, drugi, ker prebežnikom pomagajo, tretji pa radi tihotapstva. V neki vasi je zaprtih kar 12 in od ene hiše kar 4 osebe. Komunisti pač znajo dobiti poceni delavno moč. Če jih potrebujejo zapro pač toliko svojih političnih nasprotnikov. Podjetja jih sicer plačajo, denar pa spravijo komunisti v svojo drž. blagajno. Pri tem pa ljudem še stalno govore, da žive v svobodi.

Doma se gredo tudi "vojake". Pred kratkim so poklicali na orožne vaje letnik 1904. Mesto pušk so jim dali krampe in lopate. Ko so protestirali, so jih za kazeno poslali v Makedonijo za tri mesece. Drugod so pa vpoklicancem dali lesene puške, mesto pravih. Drugače so pa vsi silno za "mir", čeravno zahtevajo vojaški obvezniki puške mesto lopat in krampe, ker so pač "hrabra vojska maršala Tita".

Umrli so: V Ljubljani: Mirko Richter, Rozika Poženel, Marija Zupet, Martin Kraljič, ing. Joško Levičnik, Franc Jenko, Josipina Weibl, roj. Wernik, Apolonija Lavrič, roj. Kure, Nežika Bukovec in Luka Armevc v Domžalah, Franc Kutin v Mariboru, Franjo Sovinc v Mariboru, Jože Elihan v Rudniku, Maksimiljan Petrič v Novem mestu, Ivan Mak v Šmartnem pri Litiji, Marija Bergant, roj. Kalan v Stari Loki, Vikica Stante v Brežicah, Janezek Bokavšek v Štepanji vasi, Leopoldina Judež, roj. Orehek na Ježici, Janez Lončar v Prevojah, Frančiška Maznik, roj. Zalokar v Domžalah, Stane Budal v Devici Mariji v Polju, Frančiška Likovič v Sneberjah, Janez Kastelic v št. Vidu pri Stični, Anton Strnad v Oplotnici, Milan Bizovičar v Stražišču, dr. Jože Piec v Slovenj Gradcu in Ivo Debevc iz Borovnice.

Sedaj pa se jim zdi, kakor da so v večni ljubljanski megli. Misli, govoriti in delati morajo po novem, tako jim zapoveduje glas iz megle, pa tega ne znajo in ne razumejo. S slabo prikrito malodušnostjo ali z lažnjavim optimizmom, kakor hočete, se podajajo na novo pota "poglobljene socijalistične demokracije." V vse to pa se vpleta vprašanje, kako bodo živeli. Do sedaj jih je država redila na račun njihove pripadnosti režimu in njihovih zaslug v narodno osvobodilnem gibanju; sedaj pa jim grozi nevarnost, da bodo morali prijeti za tako delo, ki odgovarja njihovim sposobnostim, in to delo praviloma ne bo niti lahko niti dobro plačano. Odmiranje države bo namreč njihove vrste najbolj prizadelo.

Kaj mislijo kmetje?

Kmetje gledajo na vse te spremembe s priročno jim nezaupljivostjo. Dobro se jim zdi, da so jim zmanjšane dajatve, da je ponehal pritisk, da naj vstopajo v kolhoze — počasi so že začeli izstopati iz njih —, bojijo se pa dveh stvari: da je vse to igra, ki bo trajala le nekaj časa, potem pa se vrne vse na staro; da bodo pa na drugi strani davki močno zvišani, ker bo država izgubila vse dohote prisilnega odkupa in bo zato morala povisati druge davke, ker ne bo mogla dopustiti, da spravlja v nevarnost še primanjkljaj v državnem proračunu.

In obrtniki?

Oprezni in nezaupljivi so tudi obrtniki in trgovci. Ne verjamejo, da bodo mogli uživati dolgo časa svobodo v svo-

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

JUTRO BREZ SONCA

je knjiga, ki jo je spisal slovenski pisatelj IVAN JONTEZ v Severni Ameriki. Izdala jo je založba Triglav. Knjiga obsega 273 strani z naslednjimi poglavji: Strela iz jasnega; Hiša v Rožni dolini; Črtomir in Bogomila; Obiskovalka iz Amerike; Sestanek v Trstu; Stari zarotniki na delu; Prva bomba počí; Pajek začne presti mrežo; Tipanje v temi; Inšpektorjeva tajnica; V pasti in "Pravica ljudskih sodišč". V Severni Ameriki je knjiga dosegla velik uspeh, v Argentini je pa rade visoke cene v dolarjih ni bilo mogoče naročiti. Upravi "Svobodne Slovenije" se je sedaj posrečilo, da je dobila nekaj izvodov tega zanimivega dela po nižani ceni in jih ima sedaj na razpolago po ceni 30 Pesov. Knjigo lahko kupite osebno ali v upravi Svobodne Slovenije ali v pisarni Društva Slovencev na Victor Martinez 50 ali pa pri g. Pavletu Homanu. Pri naročilu po pošti je treba še priložiti dva Pesosa za priporočeno poštnino in ostale stroške.

Polovica leta 1951. je že minila. Ali si tudi poravnal vsaj polletno naročnino svojega lista "SVOBODNE SLOVENIJE"? Če še ne, stori to danes!

OSEBNE NOVICE

† Cecilija Kolenc. Iz Gor. Ponikev pri Trebnju je prišlo žalostno sporočilo, da je tam dne 28. junija preminula ga Cecilija Kolenc, roj. Radelj. Pok. so položili k večnemu počitku na domačem farnem pokopališču. Doma žalujejo zanjo sin Franjo, sestre Cilka, Vida, Boža in Pepca ter brat Jože. V Argentini njen sin Lojze, v USA pa brata Ludvik in Franc. N. p. v m. Preostalih naše sožalje.

† Franja Premrov, roj. Lah. V bolnišnici na Jesenicah je 26. maja t. l. prenehala biti dobro srce ge Franje Premrov, roj. Lah. Drago pokojnico so prepeljali v Ljubljano na Žale, od tam pa domov v Martinjak, kjer so jo ob veliki udeležbi domačinov položili k večnemu počitku v družinski grobnici. Za plemenito pokojnico žaluje doma več sorodni-

V Gorici je praznoval 25. letnico mašništva g. Janez Eržen, ravnatelj slovenskega Alojzijevejšča.

Goriški nadškof Mgr. Karel Margotti je nevarno zbolel.

Pri pokrajinskih volitvah so Slovenci dobili v Gorici dva poslanca; izvoljena sta bila nadalje še dva slov. kominformista. Eden od teh, Turoš, je kot najstarejši poslanec vodil prvo sejo ter jo je začel na goriškem gradu v slovenščini, kar je povzročilo velik vršič med Italijani. Grad se seveda ni podr. Komunistični frontaši so izgubili v mestu eno tretjino glasov.

jih podjetjih; zato jih bodo vodili tako, da bodo mogli rešiti vsaj nekaj od svojega zasluzka, kadar jim bodo komunisti hoteli zopet uničiti svobodno udejstvovanje. V zadnjih 5 letih so se naučili, kako se je treba umikati "upravnim posegom države" v njihovo delo, teh naukov ne bodo nikoli pozabili. Ta opreznost in nezaupljivost bosta seveda, velika ovira njihovi podjetnosti in zato ni mogoče računati s posebnim razmahom teh dveh stanov.

Delavci negotovi

Tudi delavski razred si ni na jasnem, kaj ga pravzaprav čaka. Rad bi imel boljše plače, več stanovanj, več blaga in nizke cene. Ali pa mu bodo vse reforme to tudi prinesle? Da mu samo vpeljava delavskih svetov in delavskih odborov vseh teh upov ne bo izpolnila, to dobro ve, pa naj imajo delavski odbori še tako kompetenco in še tako avtoriteto. Njihova podjetja bodo podvržena zakonu svobodne konkurence, ali "zakonu vrednosti," kakor jih sedaj komunisti razlagajo. Ali pa bodo podjetja zmožna take konkurence? Njihovi obratni odbori nimajo še nobene skušnje v takem gospodarjenju, njihovi direktorji po navadi tudi ne. Če jo zavozijo, ali naj potem taka falirana podjetja prevzame zopet država? Ali se ne bodo morda upravni odbori in sveti hoteli šele učiti gospodarstva na račun njihovih mezd? Dokler bo blaga malo, denarja pri ljudeh pa precej, se ta vprašanja še ne bodo pojavila. Ko pa mine ta doba in bo treba letati za kupcem, bo pa pesem druga: delavci bodo čez noč začutili, da podjetja niso samo zlata ja-

kov, tu med nami v Argentini njen vnuk g. Dano Šerko, v Paragvayu pa njena hčerka gospa Daniela Šerko in njen vnuk g. ing. France Šerko, katerim ob izgubi drage mame odnosno stare mame izrekamo globoko sožalje.

Duhovniška sprememba. Rev. Anton Žagar, ki je doslej služboval v Tucumánu, je nameščen za hišnega duhovnika v Convento de la Hermanas Azules v Ingenio Concepción, prov. Tucumán.

Mendoza

Zima. Čeprav so Kordiljere dobro zasnežene, je Mendoza s svojo suho klimo od gora dobro zagotovljena pred hudim mrazom. Veliko snega v hribih je blagoslov za deželo, ker se poleti sneg taja in dovaja vodo za zalivanje vinogradov in sadovnjakov. Če pa ni snega, je poleti hudo in slaba letina. Suh zrak nam suši grla, ki jih skušamo odmakati z mendoškimi vinom, ki pa včasih bolj jezik odmoči, kot grlo. Doslej je najhujši mraz zlezal komaj 3 stopinje pod ničlo. Čez dan pa greje vroče sonce. Hitro menjanje temperature je najbrž krivo mnogih prehladov in obolenj. Prehlajeni smo vsi navzkriž.

Družina Hvalica se je iz vinogradov preselila bližje mesta v Plumerillo, kjer so si kupili hiško zraven zgodovinskega prostora, od koder je argentinski osvoboditelj general San Martin s svojo vojsko odkorakal preko Andov v Čile.

Društvo Slovencev pripravlja za 19. avgust Baragovo akademijo. Istega dne bo slovenska skupnost počastila srebrni rodovniški jubilej č. matere prednice pri frančiškanih, kjer imamo slovensko službo božjo. J. M.

Bariloche

SPORED SMUČARSKIH TEKEM ARGENTINSKE SMUČARSKJE ZVEZE

Dne 12. avgusta: smučarski tek; 15. avg.: Orjaški slalom-veterani, novinci in naraščajniki; 17. avg.: Slalom; 18. avg.: Smuk in 19. avgusta: Skoki in razdelitev daril.

Tekme Cluba Andino Bariloche bodo prve dni avgusta, smučski tek pa verjetno 29. julija.

Od slovenskih tekmovalcev bodo predvidoma nastopili Janez Flere in Andrej Kukovica v smuškem teku in Dinko Bertonec v alpskih disciplinah.

Zima je za sedaj s snegom jako skop, vreme je toplo in deževno, tako, da leži dovolj snega za smučanje samo na vrhu Catedrala.

Rosario

Za Slovencev v Rosario bo zopet slovenska maša v nedeljo 29. julija ob desetih v kapeli slovenskih šolskih sester. Imel jo bo g. žpk. Anton Orehar iz Buenos Airesa, ki se bo tega dne mudil med nami na obisku.

J. A.:

POGREBCCI

Ne vlada veselje na pogrebih, tam so doma žalost, tišina in zamišljenost. So pogrebi, ki so res žalostni, pa skušajo obvladati svoja čustva, da ne bi kazili tišine; so pogrebi, ki gredo za pogrebom zgolj iz družabne obveze in hlinijo žalost, kolikor se jim to zdi potrebno; so pa zopet pogrebi, ki se zamislijo ob pokojnikovi usodi ter o svojih odnosih do njega in nje. Tu pa tam se še kdo spozabi in moli za pokojnikovo dušo. Tudi na pogrebu jugoslovanskega državnega kapitalizma vlada isto razpoloženje.

Komunisti so žalostni

Komunistični vrhovi so žalostni. Dajejo pogum sebi in drugim, pa so istočasno v velikih skrbeh. Kidrič toži: "Novi proces... sprovajamo v posebnih okoliščinah: ob zaostalih proizvodnih prilikah, ob nezasišanem pritisku vzhodnega imperijalizma in v splošni svetovni vojni psihozi." — "Preveč živimo in delamo po formulah. Treba je krepiti socijalistično zavest, ki naj nadomesti administrativni pritisk." — "Društvo ekonomistov mora posvetiti veliko pozornost razvoju kapitalistične ekonomike". Kardelja skrbi "pereče vprašanje ideološkega razvoja socijalističnega gibanja". Marinko pa zdihuje nad slabim gospodarstvom zadnjih petih let, nad "pomankljivo materialno stimulatивно podlago," nad prevelikim številom političnih profesionalcev in o njihovem "pomankljivem političnem delu," nad "enoličnostjo družabnega

življenja na vasi" itd. Pravi, da se je bati, da bodo "množice po centrih in mestih, navajene na dosedanjo prakso, težko pogrešale upravne posege v področnosti življenja." — "Težava pa bo tudi v samostojnem razvijanju ustvarjalne inicijative v novem gospodarstvu". Kardelj pa celo trdi, da je treba "iti k socijalizmu, v katerem se bo ohranilo in dalje razvijalo vse, kar je svobodnjaškega bilo podedovano od preteklosti." Kje so sedaj tisti časi, ko je ta družba pred nedobrimi 5 leti divje podirala vse, kar je bilo še ostalo od preteklosti! Sedaj vidijo, da bodo morali vse to obnavljati v potu svojega obraza.

Žalostni so tudi "močnejši vodilni ljudje", kakor imenujejo komunisti svoje izbrane pristaše. So popolnoma zbegani; vsak dan dobivajo nova navodila in čim več jih je, tem manj so jim razumljiva. Prosjajo za tolačenja, pa v njih ne dobijo tolažbe. Stikajo glave skupaj, pa tudi to ne zmanjšuje njihove zaskrbljenosti. Sedaj pa jih čaka še ta nesreča, da jih bodo "decentralizirali", kot pravi Marinko, in poslali na deželo v podporo lokalnim političnim vodstvom. Le koga naj podpirajo, ko so pa sami potrebni razsvetljenja od zgoraj.

Še najbolj se pa smilijo človeku ostali pristaši režima. Pravijo, da jih ni nad 5%, pa so vendar veliki revčki. Z žalostjo v srcu se spominjajo preteklih dni, ko jim ni bilo treba delati nič drugega kot hvaliti Tita, navduševati se za petletko, častiti Moskvo in — ničesar ne misliti.

ma, ki iz nje skušaj izvleči, kar se le da, ampak organizirana delovna skupnost, ki včasih zahteva od tistih, ki od nje živijo, tudi težke žrtve. Na žrtve bi bili že pripravljeni, če bi verjeli v sposobnost odborov in direktorjev. Ali bodo verjeli ali ne, to vprašanje bo odločilo usodo nove socijalistične demokracije na delavskem sektorju. Delavci tega trenutno še ne vidijo jasno, zdi se jim pa, da bi se kaj takega ali sličnega utegnilo zgoditi; jezi jih pa, da se o vseh teh skrbih ne morejo med seboj odkrito porazgovoriti, zato pa s prisiljeno navdušnostjo pozdravljajo novo komunistično gospodarsko politiko.

"Delavna inteligenca"

S klavnimi občutki gre pa za pogrebom "delavna" inteligenca. Od prve svetovne vojske naprej je neprenehoma rastle število tistih inteligentov, ki so videli v proletarstvu svoj ideal, ki ga je treba propagirati in doseči. Dosegli so ga, postali so proletarci v vsakem oziru. In kako malo idealno je sedaj njihovo resnično stanje? Materijelno so izčrpani in obubožani, duševno ubiti in zasuznjeni; niso niti koristni bedaki več, ampak politična in kulturna pripraga komunistom, ki jo pa zmeraj manj rabijo. Dosedaj so bili v manifestih in programih KPJ vsaj na tretjem mestu za delavci in kmeti, sedaj jih pa KPJ sploh ne omenja več. Od časa do časa potegnejo seveda komunisti posamezne vrhove inteligence na svetlo, da jim služijo za propagando, to pa je tudi vse. Odslužili so, pozabljeni so, osamljeni so in — drug za drugim spregleda. Pa kaj, ko jim je hrbtenica zlomljena! (Nadaljevanje na 4. strani)

SLOVENCIPOSVETU

USA

Vse tiste naročnike Svobodne Slovenije v USA, ki nam še niso plačali naročnine za leto 1950. in 1951., prav lepo prosimo, da jo čimprej nakažejo na upravo AMERISKE DOMOVINE, 6117 ST. CLAIR AVE, CLEVELAND 3, OHIO z navedbo, da je to naročnina za Svobodno Slovenijo. Naročnina Svobodne Slovenije za USA je bila za leto 1950.: za pošiljanje z navadno pošto celo leto 6 dolarjev, za pošiljanje z avijonsko pošto pa 8 dolarjev. Enaka naročnina je tudi za leto.

Prosimo Vas, da se naši prošnji odzovete in naročnino čim prej nakažete na omenjeni naslov.

Umrli so: Franciška Ulčar, roj. Pavčič. Pok. je bila rojena v Grosupljem ter je prišla v USA pred 38. leti. Mož ji je umrl leta 1946. V USA zapušta več hčera ter 16 vnukov in enega pravnuka ter sestro. Ana Mačero, roj. Mervar. Pok. je bolehalo dalj časa in je umrla stara 73 let. Doma je bila iz Dišeče vasi v šmihelski fari, odkoder se je izselila v USA pred 52 leti. Rajnica zapušta v USA sina, več hčera, 21 vnukov, 11 pravnukov, brata Franka Mervarja in sestro Mary Globokar. Mihael Smej, star 75 let, doma iz Odriancev na Primorskem, od koder je prišel v USA leta 1905. V USA zapušta ženo, dva sina in hčer, doma pa brata. Martin Lindič, star 64 let, rojen v vasi Mlada vina v šmarješki fari. V USA je prišel pred 39 leti. V USA žalujejo za njim žena, dva brata in več sorodnikov, doma pa tudi en brat. Jože Zeljko, star 62 let, roj. v Nerinu pri št. Petru na Krasu. V USA se je naselil pred 38 leti ter zapušta ženo, 3 sinove, enega vnuka ter 3 brate. Anton Marolt, star 35 let, rojen v Clevelandu. Pok. zapušta v USA ženo Albino, roj. Vidmar, otroka Lindo in Rudolfa ter 5 bratov. Louis Sikovšek, star 67 let, doma iz vasi Zadovinek v leskovski fari pri Krškem. V USA je živel 45 let ter je stanoval v

Pittsburghu. Anton Jančar, star 78 let. Zapušta nečaka in 2 nečakinji. Pok. je bil rojen v Dobropolju na Dol. in je prišel v USA pred 55. leti. Marija Crček, roj. Kužnik, stara 62 let. Pok. zapušta v USA moža ter sestro. Doma je bila iz Dobriča na Dol. Frank Bartol, star 66. let, rojen v vasi Travnik v župniji Loški potok. V USA je prišel pred 42 leti ter zapušta ženo, 2 hčeri, 4 vnukinje in 2 sestri. Na Koreji je pa padel RFC Rudolf Pugelj, star 17 let. V Clevelandu žalujejo za njim oče Louis, doma iz Mirne peči pri Novem mestu, mati Katarina, roj. Mom iz vasi Sentovič pri Slov. Bistrici, 3 bratje in 4 sestere. Brata George in Frank sta tudi pri vojakih. Njegovo truplo so prepeljali iz Koreje v Cleveland in ga pokopali na vojaškem delu Kalvarijskega pokopališča.

Kanada

Vse naročnike Svobodne Slovenije v Kanadi, ki še niso plačali naročnine za Svobodno Slovenijo za leto 1950. in za letošnje leto, prav lepo prosimo, da to čimprej store. Naročnino pošljite kar na naslov gđ. ANICE DOLENČEVE, ONTARIO HOSPITAL, 1007 LAKESHORE RD, NEW TORONTO, ONT. Za lani je bila naročnina Svobodne Slovenije za Kanado za pošiljanje z navadno pošto 7 kanadskih dolarjev, za pošiljanje z avijonsko pošto pa 9 dolarjev ter je ostala nespremenjena tudi za leto.

Rev. Mirko Rener diplomiral

Med slovenskimi novimi naseljenci v Kanadi živi in se tudi živahno udeležuje kot glasbenik in pevovodja naš goriški rojak Rev. Mirko Rener. Med tukajšnja javnostjo se je že močno uveljavil kot pevovodja znanega akad. zbora. O njegovem tedanjem uspehu ste že poročali. Danes vam pa lahko sporočimo novo veselo novico, da je Rev. Mirko Rener dne 12. junija t. l. diplomiral na oddelku za orglje na "Associate of the Royal Conservatory of Toronto" in sicer

"with honours", to je po naše "z odličnim uspehom".

Rojaku za doseženo diplomu iskreno čestitamo ter mu želimo veliko uspehov pri njegovem bodočem umetniškem ustvarjanju na glasbenem področju!

Avstrija

Koncert ljubljanskega APZ v Celovcu V dvorani Delavske zbornice v Celovcu je bil 17. junija t. l. koncert ljub. APZ. Koncert je bil v počastitev spomina pok. Franceta Marolta ter so na njem peli tudi nekdanji njegovi učenci. V njegovem spomin so pevci najprej zapeli Foersterjevo "Umrli je mož" tej so sledile pesmi v priredbi pok. Marolta iz Koroške, Goriške, Bele krajine, Štajerske in Kranjske. Na sporedu je bilo 16 pesmi. Občinstvu so najbolj ugajale "Pojdem v Ruče", "Kangalilejska ohcet", "Kaj bi jaz tebi dav". V zboru je v vsem nastopilo nad sto pevcev. Koncert je na vse zapustil najlepši vtis ter je občinstvu nudil res umetniški užitek.

V Celovcu je bila meseca junija razstava furlanske upodabljalno umetnosti.

Šentlenski pevski zbor se na Koroškem tudi živahno udeležuje. Dne 17. junija je priredil koncert v Zmotičah, dne 1. julija pa v Ločah. Na sporedu obeh so bili koroške narodne pesmi.

Tudi slovenska mladina na Koroškem v svoji delavnosti ne zaostaja za šentlenskim pevskim zborom. Tako je mladina v Pliberku dne 24. junija uprizorila "Slehnika", v šmarjeti v Rožu so imeli istega dne prireditev prvoobhajanci. Ob tej priliki je tamošnja mladina ponovila igro "Triglavska roža". V Gorencih so pa tudi istega dne postavili na oder 2 veseligr "Trije tički" in "Lazidravnik".

Slovenska Koroška ima letos 8 novomašnike in sicer Mirka Brumnika, Janeza Dragašnika in Jožefa Škofa.

V Beljak je iz Titove Jugoslavije prispelo 120 otrok volksdeutscherjev, ki žive že več let v Avstriji in Nemčiji.

V celovškem radiu so dijaki klasične gimnazije priredili 5. julija Prešernovo oddajo.

V tovarni na Javorniku so titovci postavili za ravnatelja podjetja električarja Viktorja Ropreta. Tovarna bo sedaj pod tako strokovnim vodstvom prav gotovo lahko izpolnjevala vse plane.

V Ljubljani so ustanovili Tehniški muzej. Predsednik pripravljalnega odbora za ustanovitev tega muzeja je bil univ. prof. ing. Ciril Rekar.

Kamilice je v Ljubljani mogoče dobiti samo na zdravniški recept. Ljudje zabavljajo čez vse, oblastniki se pa izgovarjajo na — sušo. Vsekakor čudno, ko pa so v "reakcionarnih" časih kamilice iz Slovenije izvažali v razne evropske države in celo v Ameriko, pod komunisti jih pa ni.

Komunistična propaganda stalno naglašala, kako se doma splošno gospodarsko stanje zboljšuje. Pred sabo pa imamo pismo, ki ga je prejel stari naseljence od svojega brata od doma. V njem mu piše: "Moram Ti povedati, da bi

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102, Buenos Aires

li se pri vsaki revoluciji, v vsaki vojski pa — ne.

Stališče zahodnih zaveznikov

Tudi Titovi zapadni zavezniki so pri pogrebu. To se spodobi. Mislijo bolj na bodočnost kot na preteklost; pokopavanje države jim pride kar prav, saj na ta način odmirna država, kjer vlada diktatura, ne pa svobodna država. Motita jih samo dve stvari: ne vedo zagotovo, kam to vodi, kam to gre; niso pa tudi prepričani, da bo Tito tudi še naprej poslušal njihove nasvete, ali pa se jim nekoga lepega dne še celo izneveril. Na račun tega pogreba so dosedaj dali nad 150 milijonov dolarjev, sedaj pa bo treba dati še do 200 milijonov dolarjev letno "za kritje primanjkljaja v plačilni bilanci". Izračunavanje takega primanjkljaja je pa zelo raztegljiva stvar in bodo morali Titu gledati zelo na prste, kako vodi svojo zunanjo trgovino, t. j. soodločali bodo, kaj naj Jugoslavija uvozi in kaj izvozi, da jih ne bo preveč nabrala. Ker pa je vsa važnejša jugoslovanska industrija več ali manj navezana bodisi na uvoz, bodisi na izvoz, bodo na ta način zapadni zavezniki Jugoslavije dobili nadzor nad industrijo. In to je tudi nekaj vredno, čeprav bodo posojila na zunaj opisana kot pomoč Jugoslaviji in kot plačilo Titu za njegovo zavezništvo. Zneski, ki jih je Tito že dobil in ki jih še zahteva, so zanj res veliki, toda za USA ti zneski ne

Nenadoma nas je 28. junija t. l. zapustila v Gornjih Ponikvah pri Trebnjem naša ljuba mama, stara mama, sestra, teta, tašča, gospa

Cecilija Kolenc, roj. Radelj

Za pokojnico žalujejo doma sin Franjo, sestri Cilka, Vida, Boža, Pepca in brat Jožef. V Argentini sin Lojze, brata Ludvik in Franc pa v Severni Ameriki ter ostalo sorodstvo.

Buenos Aires - Gor. Ponikve - Mirna - Ljubljana - Beograd - Cleveland.

nam bilo brez tvojih paketov zelo hudo. Pri nas je stiska za hrano in se moramo zelo potruditi, če hočemo kaj dobiti. Tako n. pr. nekateri ljudje že zvečer in potem vso noč do jutra čakajo pred mesnicami, da dobe košček mesa. Takih makaronov n. pr. kot si nam jih Ti poslal, ne bi mogli dobiti nikjer in si jih ne bi mogli prislužiti ne z delom, ne s čakanjem in tudi ne z denarjem bi jih ne mogli plačati, ker jih pač nikjer ni mogoče dobiti. Sedaj smo približno že dva do tri tedne brez krompirja...

DRUŠTVENI OGLASNIK

V nedeljo, 22. julija t. l. bo po slovenski maši v Lanusu, poleg cerkve sv. Jožefa, v cerkveni dvorani, prosvetno predavanje "O naši verski in narodni zavesti". Po predavanju razgovor o raznih važnih vprašanjih. Vabljeni Slovenci in Slovenke iz Lanusa in okolice.

Društvo Slovencev vse člane in članice, ki so v zaostanku s članarino, vljudo prosimo, da jo čimprej plačajo. Prav tako so naprošeni, da plačajo tudi znova 3.—\$ v posmrtninski sklad. Ta prispevek so dolžne plačati tudi tiste članice in člani, ki so sicer plačevanja članarine

oprostili. Vse člane, ki bodo te dni dobili ali pa so dobili od Društva Slovencev opozorilo za plačilo zaostale članarine, lepo prosimo, da se na to pismo odzovejo. Obenem odbor Društva opozarja vse člane in članice, da mora po sedaj veljavnih društvenih pravilih vsak član imeti do konca septembra urejeno članarino, sicer prestane biti član Društva Slovencev. Kdor iz tehtnih razlogov ne bi mogel plačati zaostale članarine, naj se zgłosi v društveni pisarni in prosi za oprostitev.

Pomagajte našim beguncem v Evropi! Še jih je veliko v taboriščih. Bolni so mnogi in onemogli. Za emigracijo nimajo zato nobenih izgledov. Podprite jih z denarjem, s staro obleko, obutvijo in perilom. Društvo Slovencev zanje sprejema darove.

OBVESTILA

V nedeljo 12. avgusta bo vsakoletno romanje "Družabne pravde". Romali bomo k Naši Gospe v Pilar. Že danes vabimo člane in prijatelje "Družabne pravde", da si to nedeljo ohranijo prosto. Nadaljnja navodila bomo objavili v prihodnjih tednih.

Odbor "Družabne pravde"

Kotiček domovine ti pričara

PRAVA FOTOGRAFIJA SLOVENIJE

Veliko izbiro lepih

pravih fotografij Slovenije

v obliki razglednic in povečanih slik ima zopet na razpolago

SANTERIA Y PAPELERIA "SANTA JULIA"

Victor Martinez 39 — Buenos Aires

POMOČ DRUŽINAM V SLOVENIJI

Bogata izbira paketov z vsemi potrebnimi živili in ostalimi koristnimi predmeti. Zahtevajte cenike! — EUROPLATA

POZOS 129 - I. nadstropje

BUENOS AIRES

"CASA BOYU" urarna in zlatarna OLAZABAL 2336 - T. E. 76-9160

Ko se te dni obnavlja

TRETJA OBLETNICA

obstoja naše tvrdke, izrekamo vsem našim cenj. strankam in prijateljem prisrčno in iskreno zahvalo za izkazano zaupanje in naklonjenost.

Kakor doslej, tako se bomo poslej še z večjo vnemo in skrbnostjo potrudili, da bomo zadostili željam in pričakovanju naših cenj. strank.

V dneh tega skromnega jubileja pa nudimo vsem našim strankam poseben popust pri vseh nakupih, poleg že stalnih olajšav in ugodnosti.

BOYU — Božič - Jurčec

Zelo ugodno za Slovence! - SUDEXPORT - TRST -

pošilja v domovino vse vrste živil in dišav. Pošiljke prihajajo v času 20—25 dni in so zavarovane. Vsako škodo povrnemo. Naročnik lahko pakete sestavlja po svoji volji tako glede teže, kakor tudi blaga in to po cenah v argent. Pesosih za 1 kg netto: kava 30, sladkor 6.60, riž 5.30, čaj Ceylon 54.75, poper 112.75, testenine 6, moka 3.75, čokolada 29.50, mast na drobno 16, posoda masti 17 kg 232 (1 kg 13.50), olivno olje 24.30, mleko v prahu 26.50, norveški slanik 22.10, konzerva paradižnika 10, zavitek marmelade 5.10, rdeči fižol 4.40, sir-trioglati kosi 4.40 (zavitek), bomboni (karamele) 22.10, čajno maslo, zavitek 1 kg 39.78, fini prepečeni v zavitkih po 3 kg \$ 53, limone 8.75. Ženske Nylon nogavice, ameriški izdelek od \$ 44—88.

Poštnina: do 5 kg \$ 20, do 10 kg \$ 25, do 15 kg \$ 30, do 20 kg \$ 35, do 30 kg \$ 45, za vsak kg več od 30 kg po 1 Peso več.

Posebna ponuda: 45 kg bele am. moke v vreči \$ 199, 63,5 kg iste moke v dvojni vreči pa \$ 260.— in to v vsem stroški.

SUDEXPORT pošilja še pakete v Nemčijo, Avstrijo, Madžarsko, Českoslovaško, Romunijo in Bolgarijo.

Naročila in navodila: OTON FRESL, Aizpurua 3184, Villa Urquiza, Bs. Aires, Telefon 51-3466 in v ulici Paraguay 2655/L. D. (višina Cordobe 2700) Stranke sprejemamo ves dan, lahko pridete tudi ob nedeljah in praznikih.

Pakete lahko naročate tudi iz notranjosti Argentine. V tem primeru je treba denar poslati po giro postal.

(Nadaljevanje s 3. strani)

Jugoslovanska vojska

Pri pogrebu ne manjka tudi JA. Njo mučijo največje skrbi, vključno položaju in z njim vezanimi ugodnostmi, ki jih uživa. Premnoge stvari jo spominjajo na stanje v predvojni armadi. Takrat so bili prepri in struje med častniki (beloruki in crnoruki, Srbi in Hrvati, itd.) sedaj preprirov ni, zato pa so podtalne struje (kominforma, itd.). Takrat so hoteli ustvarjati enotnost armade s prestrogo disciplino, sedaj tudi; takrat je bila vojska nedotakljiva v javnih debatah, sedaj tudi; takrat je prihajalo moštvo iz nezadovoljnih narodnih plasti, sedaj tudi; takrat je bila vojska slabo oborožena, sedaj tudi; takrat je armadi škodovala prevelika kajmakčanska slava, sedaj ji škoduje prevelika partizanska slava; takrat je trpejala pod preveliko zaverovanostjo v sebe, sedaj tudi. To primerjanje ne obeta nič dobrega. Pa vse to bi se še preneslo, ako bi možnost nove vojske ne zahtevala od JA, da misli na najslabše: na poraz v ravninskem delu Jugoslavije in na umik v gore, kjer bi se razvili partizanski boji. Sliši se to še kar logično, toda stvarnost bi bila grozna. Pri umikanju v gore bi se razbežal precejšen del JA po domovih ali prešel k nasprotniku, zato bi že poskrbeli kominformistični oficirji, ki bi seveda potem prešli k sovražniku. Ta bi potem z njihovo

pomočjo organiziral svojo jugoslovansko vojsko z nasilnim novačenjem. V pomoč bi mu prišla pri tem proglasitev samostojnosti ne samo. Macedonije ampak tudi ostalih LR na jugoslovanski zemlji. Razvila bi se strašna državljanska vojska, kot je Balkan sploh še ni videl. Ali bi Tito v tej vojski zmagal? Na podporo civilnega prebivalstva ne bi mogel računati, kot je to lahko storil zadnjič. Ga vsi predobro poznajo. Izdatna zavezniška pomoč pa bi se mogoča raztegljiva samo na obmorske kraje. Nasprotnik pa bi bil vse nevarnejši od zadnjič. Takrat so bili Nemci številno preslabi, Italijanom pa se ni ljubilo vohajati, oba skupaj pa so jugoslovanski narodi sovražili in s svojim sovraštvom moralno podprli partizane; tudi oni, ki so sicer drugače bili proti njim. In tako bi Titu ostalo je še edino upanje na zmago: da bodo namreč kominformisti postopali z jugoslovanskimi narodi še slabše kot so Nemci z Rusi. Le v tem slučaju bi njegovi partizani mogli zmagati. Naj se pa zgodi tako ali pa kako drugače, eno je gotovo: Jugoslavija bi iz teh partizanskih bojev prišla še desetkrat bolj uničena kot je bila po zadnjih, pa naj zmaga kdorkoli. JA je torej lahko zaskrbljena; te zaskrbljenosti morejo udušiti tudi največji manevri in najlepše parade. Ena tolažba ji pa vendarle ostane: v Srbiji in Jugoslaviji so generali in oficirji vodili in zmagali

brže ji gredo po glavi iste misli kot "delovni inteligenci", saj sta si položaja obeh precej podobna. Radi nesloge v lastnih vrstah je bila vržena iz toka zgodovinskih dogodkov, iz istega razloga je proti svoji volji pomagala Titu do zmage. V "Contemporary Review," maj 1951, je napisal angleški poslanec M. P. Price tele besede, ki so tipično angleško mnenje o Jugoslaviji: "Komunizem je samo posledica neuspešnih poizkusov, da bi se na njegovem mestu ustvarilo kaj boljšega... Na primer, kdo bi bil mogel biti prepričan, da bi bil tisti del jugoslovanskega odporiškega gibanja, ki ga je vodil mladi kralj v zapadnih prestolih, general Mihajlovič pa na terenu, prinesel mir in varnost Balkanu?" Pa tudi po l. 1945 se ni znašla. Edina misel, ki je bila in je skupna, je prepričanje, da je komunistična diktatura nesreča za Jugoslavijo. Niso se pa razne struje v emigraciji mogle nikoli dogovoriti, kako naj skupno pomagajo svobodnim silam doma in na tujem v boju proti komunizmu. In ravno tega so tako narodi doma kot v svobodnem svetu od njih najbolj pričakovali. In sedaj, ko se je začela rahljati jugoslovanska diktatura, vidimo zopet samo posameznike, ki se upirajo širjenju simpatij za Titov "narodni komunizem". Ali nam res ni usojeno ničesar drugega, kot da pri tem pogrebu samo zvonimo — z vevnikom? (Slovenija, Cleveland).